

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo fint klart. Jeg må spørge fru Sonja Mikkelsen, om hun kan erindre de tv-udsendelser og de udtalelser, som formanden for Færøudvalget har haft lige præcis om behovet for at få forhenværende statsminister Poul Schlüter ind for at forklare den rette sammenhæng og for at få en diskussion af, om den aftale, der blev lavet om den færøske undergrund, var rimelig og retfærdig og i øvrigt selvfølgelig også lovlig, hvilket hr. Duetoft så mener at have fået afklaret.

Kan fru Sonja Mikkelsen erindre de meget klare, massive udtalelser, der kom til pressen?

Derfor må jeg ligesom betegne det som et utroligt tilbageslag, at vi nu ikke skal finde hr. Duetoft sammen med os kæmpende for at få de her ting belyst til bunds, inden man træffer sine konklusioner om den færøske undergrund.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken. Fru Ulla Tørnæs.

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil gerne takke statsministeren for en grundig og glimrende redegørelse. Vi synes, det er meget positivt, at vi her i dag i Folketinget får lejlighed til at gøre en slags status over det forgangne år samt også får lejlighed til at forholde os til landsstyrets seneste udspil.

Da vi sidst drøftede sagen her i Folketinget tilbage i april sidste år, bakkede vi op om det udspil til forhandlinger med det færøske landsstyre, som regeringen fremlagde. Vi har siden haft lejlighed til at følge forhandlingerne i Folketingets 21-mands-udvalg vedrørende Færøerne, og i dag har statsministeren så givet en grundig gennemgang af forhandlingsforløbet.

Jeg vil gerne benytte debatten i dag til at understrege, at vi i Venstre tillægger rigsfællesskabet meget stor værdi. Det har vi altid gjort, og det vil vi fortsat gøre. Rigsfællesskabet bygger på et tæt historisk og kulturelt fællesskab mellem ligeværdige parter, mellem tre ligeværdige folk, et fællesskab, hvor respekten for hinanden, respekten for hinandens forskelligheder og egenart i virkeligheden er det allervigtigste udgangspunkt, et fællesskab med op- og nedture, et fællesskab med tætte bånd knyttet gennem generationer, et fællesskab, der betyder, at vi i ordets bogstaveligste forstand er frænder.

I Venstre har vi igennem tiderne haft tætte bånd til det færøske folk gennem et mangeårigt

tæt samarbejde med Sambandspartiet. Gennem besøg på Færøerne og færingernes besøg hos os har vi opnået et meget nært forhold til Færøerne. Vi har fået en værdifuld indsigt i det færøske samfund og forståelse for de særlige forhold, der gør sig gældende, når hverdagen skal leves i en barsk natur midt i Nordatlanten.

Vi er fulde af beundring for det færøske folks utrolige vilje til på trods af naturens barske vilkår at skabe sig en tilværelse under disse helt særlige forhold, men måske er det netop den barske natur, der er kilden til den fantastiske kulturelle berigelse, som bl.a. den færøske litteraturskat er et godt eksempel på. Vi kender alle William Heinesen, og hvem har ikke nydt filmatiseringen af Jørgen-Frantz Jacobsens »Barbara«? Blot for at nævne et par enkelte eksempler.

I Venstre er vi fortsat af den klare opfattelse, at hovedårsagen til, at nogle færingers ønsker en løsrivelse og dermed ønsket om dannelsen af en selvstændig færøsk nation skal findes i den måde, regeringen tacklede hele sagen om Færøbanken på. Færingerne har ikke glemt, at de blev snydt godt og grundigt af statsministeren og finansministeren. Forurettelsen og forbitnelsen over det, der skete, sidder stadig tilbage, og den har uden tvivl næret ønske om øget færøsk selvstændighed, en opfattelse, som også professor Anders Ølgaard forleden gav udtryk for i en kronik i Politiken, hvor han om perioden i starten af 1990'erne skrev: »For at sige det ligeud tror jeg, at man fra dansk side må erkende, at færingerne med rette eller urette følte sig dårligt behandlet af danskerne i denne periode. Det lagde grunden til kravet om udtræden af rigsfællesskabet.«

Det er selvfølgelig en skam, for rigsfællesskabet stikker jo meget dybere og er meget mere betydningsfuldt og værdifuldt end en fejlagtig politisk tackling af banksagen. I Venstre ser vi helst, at rigsfællesskabet bevares, og at det også fremover vil bestå af tre ligeværdige folk, nemlig det færøske, det grønlandske og det danske.

Når det drejer sig om ønsket om at danne en selvstændig, suveræn nation, ja, så er Venstres holdning helt klar og i øvrigt uændret, og her er det vigtigt for mig at understrege, at det er den færøske befolkning, der selv afgør Færøernes fremtidige tilknytningsforhold til Danmark, således som det også kommer til udtryk i det forslag til vedtagelse, som vi i dag har fremsat i fællesskab med et flertal i Folketinget.

Skal jeg uddybe det, vil jeg understrege, at hvis det færøske folk ønsker, at Færøerne skal